

PAROCHIE VAN DE H. MARTINUS te Groningen

(Oud-Katholieke parochie voor
Groningen, Friesland, Drenthe en de Noordoostpolder)

Parochiebrief 29-6-2024 No. 114

Inhoud:

1. Van de pastoor
2. Diocesane livestreamvieringen
3. Petrus en Paulus - getuigen van Christus
4. Sacraliteit van de schepping
5. Hoe wij vieren
6. Thuiscollecte
7. Veilige kerk
8. Agenda vieringen
9. Contact

Eerstkomende viering

- Zondag 30 juni, 11.00 uur – zesde zondag na Pinksteren

1. Van de pastoor

Werk aan de kerk

Afgelopen maandag 24 juni kon er dan eindelijk begonnen worden aan het herstel van onze kerkruimte. Altaar, doopvont, lezaar en orgel evenals de vloer werden veilig ingepakt. Alle verdere beweegbare meubilair werd naar sacristie, gemeentenzaal en gang verplaatst. Maar na een dag bleek er al een nog niet ontdekt probleem op te duiken: de vochtplek links boven het orgel, dat zich aanvankelijk niet zo erg had laten aanzien, bleek toch gecompliceerder te zijn! Dus dat moet ook worden aangepakt. Ondertussen gaat het werk overigens gewoon door. Dank zij het persoonlijke archief van onze oud-pastoor Victor Scheijde kon de juiste kleur van de muren worden achterhaald.

Er wordt nog steeds naar gestreefd dat de kerk op 14 juli weer “bedrijfsklaar” zal zijn. Het werk in de woning boven de kerk (de pastorie) zal in de maand augustus worden gedaan.

Als het hele werk geklaard is, dan is het de bedoeling om nog deze zomer een grote *kerkschoonmaak* in het gehele complex te houden. Het wanneer daarvan hangt natuurlijk af van het verloop van de werkzaamheden en wanneer parochianen in verband met de vakantieperiode beschikbaar zijn.

In ieder geval zullen op de zondag *30 juni en 7 juli* de eucharistievieringen in de *gemeentezaal* plaatsvinden. Samen met Ab Mollema heb ik die op 28 juni voor de viering in gereedheid gebracht. In plaats van met orgelmuziek zullen we het de komende weken met een elektronische piano moeten doen. U moet maar zo denken dat bij alle muziekinstrumenten die in psalm 150 worden opgesomd, waarmee God in zijn heilige tempel wordt geloofd, ook het orgel niet wordt vermeld! De berijming van deze psalm waarmee een aantal van ons is opgevoed, had het dan wel over “’t orgel overal” dat ook mee moest doen aan de glorie van de Heer, maar die was er door de dichter in gesmokkeld.

De eerste zondag zal ik zelf voorgaan, op de tweede zondag zal de aartsbisschop van Utrecht, mgr. Bernd Wallet, voorgaan.

Ook al is de kerkzaal als vieringruimte niet beschikbaar, dat weerhield een koor toch niet om haar voornemen om op 30 juni in de kerk zijn zomerconcert te houden, te willen laten doorgaan!

10 jaar parochie Wilhelmshaven

Op zaterdag *29 juni* brengt een delegatie van onze parochie een bezoek aan de Oud-Katholieke parochie van Wilhelmshaven, die haar tienjarig bestaan viert. Vorig jaar brachten parochianen uit Wilhelmshaven met hun pastoor Meik Barwisch een bezoek aan onze parochie. Na de viering in de evangelisch-lutherse Lutherkirche, waar de Oud-Katholieken gastvrij onderdak genieten, is er een “Gartenfest”.

De Lutherkirche in Wilhelmshaven waar de Oud-Katholieken vieren.

Wilhelmshaven brengt mij ook een andere Duitse Oud-Katholieke parochie in herinnering: de parochie van de *H. Theresia* op het voormalige Noord-Friese eiland *Nordstrand*. Deze parochie voelde zich sterk verbonden met de statie van de H. Theresia van Avila in Friesland, waaraan zij een paar jaar geleden een zeer geslaagd bezoek bracht. Bij mijn bezoek samen met de Aartsbisschop van Utrecht en kanunnik Marieke Ridder begin van deze maand aan de parochie Nordstrand, die al zo'n 350 jaar bestaat, werden daaraan door verschillende parochianen herinneringen opgehaald. Pastoor Jens Schmidt vroeg mij de parochianen van Groningen en in het bijzonder die in Friesland de hartelijke groeten en zegenwensen over te brengen. Bij dezen!

Zomerkunstproject in onze kerk

In het overleg van de Binnenstadpastores hadden we dit jaar in eerste instantie grootse plannen met een groots opgezet kunstproject in de binnenstadskerken. Dat bleek en organisatorisch en financieel op relatief korte termijn toch een beetje teveel gevraagd. We vergenoegen ons nu met een "pilotproject", waarin ook onze kerk participeert.

In onze kerk, de A-Kerk, de Nieuwe Kerk en de Remonstrantse kerk zal van 19 juli tot 18 augustus op zaterdag en zondag (na de dienst) werk te zien zijn van het *kunstenarscollectief 6kmperuur10mdiep*. Zij laten het publiek kennismaken met de reis die zij als kunstenaar maken. Een reis door de buiten- en binnenwereld en door naar hun persoonlijke beeldende wereld. De toeschouwer wordt meegenomen door deze werelden. De binnenstadskerken werken mee aan dit initiatief door de deuren te openen voor de kunstenaars en het publiek dat in de zomer graag de stad bezoekt.

In onze kerk is werk te zien van Natascha J.A. Rodenburg en Sylvie Arrabito over begrenzing en grenzen. Rodenburg laat een film zien van een fysieke en mentale reis, met notities van het werkproces en whatsappberichten als ondertiteling. Arrabito onderzoekt op papier de verschillende kruizen die er zijn als symbool van verbinding en daarnaast maakt zij een installatie over de wind, die grenzeloos is.

Door aan een dergelijk project mee te doen, is de hoop dat onze kerk ook een verbinding kan leggen met de wereld van de kunst en dat ons kerkgebouw bezocht wordt door mensen die er anders aan voorbij zouden lopen. In de volgende parochiebrief meer hierover.

Natascha Rodenburg zal op zondag 21 juli na de eucharistieviering uitleg geven van haar werk en Sylvie Arrabito zal dat op zondag 4 augustus doen.

Oecumenisch zomerprogramma

Het oecumenisch Zomerprogramma van de binnenstadskerken, zoals dat de afgelopen jaren vorm heeft gekregen door bijeenkomsten rondom een bepaald thema op een doordeweekse dag in een aantal van de Groningse binnenstadskerken, is ondertussen ook bekend. Voor ons betekent dat, dat ik op dinsdag *20 augustus om 10.00 uur* na in het kort iets over de H. Augustinus, de kerkvader van wie zijn theologie zo'n grote invloed in onze Oud-Katholieke Kerk heeft (gehad), te hebben verteld, met de aanwezigen een aantal korte aansprekende teksten van hem zal lezen om daarover met elkaar in gesprek te gaan.

Mijn ervaring is dat teksten van Augustinus ook vandaag de dag mensen tot nadenken over God, zichzelf en de wereld kunnen zetten.

Oecumenisch ZOMERPROGRAMMA

23 juli - Remonstrantse Kerk

Het kunstwerk 'Trauerndes Eltenpaar'
door Kathe Kollwitz
10:00 uur - Coehoorsingel 14

31 juli - Nieuwe Kerk, PKN

Tillich, pinksterkerken en de Geest
10:00 uur - Nieuwe Kerkhof 1

6 augustus - Russisch-
Orthodoxe Kerk

Het Thaborlicht, Gedaanteverandering
10:00 uur - Ganzevoortsingel 2

13 augustus - Rooms-
Katholiek Kerk

Maria in beeld
10:00 uur - Radesingel 2

20 augustus - Oud-
Katholieke Kerk

Het werk van Augustinus
10:00 uur - Witte de Withstraat 2

27 augustus -
Doopsgezinde Kerk

Indonesische onafhankelijkheid en
een Nederlands-religieuze erfenis
10:00 uur - Oude Boteringstraat 33

2024

Gemeentevergadering 1 september

Normaal gesproken dient onze parochie ergens in het voorjaar een gemeentevergadering te houden, die vooral gewijd is aan de financiën en het reilen en zeilen van de parochie. Het beheer van de financiën van onze parochie kenmerkte zich in het afgelopen half jaar door wisselingen op het gebied van het beheer van de financiën en door het uitbesteden van een deel van de administratie aan het Bisschoppelijk Bureau in Amersfoort. De nieuwe penningmeester Karin Bijlsma is druk bezig om zich in te werken en om een verantwoord verslag aan de parochie te presenteren. Hierdoor en door afwezigheid door vakanties of ander verplichtingen van kerkbestuursleden is het niet mogelijk om de gemeentevergadering voor de zomer te houden. De aartsbisschop is hiervan op de hoogte gesteld. De gemeentevergadering is nu gepland op zondag 1 september a.s. na de eucharistieviering.

Parochiedag in Friesland 15 september

Om vast te noteren: zoals na de dienst op 16 juni al aangekondigd zal de parochiedag 2024 op zondag 15 september in Friesland worden gehouden. De viering en het overige programma zal in de directe omgeving van Leeuwarden worden gehouden. Nadere informatie volgt.

Petrus en Paulus

Op 29 juni viert de kerk het feest van de apostelen Petrus en Paulus. In het boekje “100 heiligen in de Dom” (een uitgave van de Domkerk te Utrecht) vond ik een tekst over deze heiligen en een gebed voor hun feestdag ontleend aan de liturgie van onze Anglicaanse zusterkerk, die ik hieronder opneem.

Duurzaamheid en vergroening

Daaronder treft u een tekst van Ward Cortvriend, de rector van de statie van de H. Lebuïnus in Twente, die ik overneem uit de Lebuïnusbrief, het mededelingenblad van de statie .

De Lebuïnuskerk in Hengelo behoort bij de beweging van de *Groene kerken*, die zich inzetten voor duurzaamheid en vergroening. Rector Cortvriendt schreef een stukje over hoe om te gaan met de schepping. Hij heeft behoefte aan een grondbegrip waaraan hij zich in zijn keuzemomenten kan refereren. Dat is voor hem het begrip “sacraliteit van de schepping”. Zijn stuk zette mij aan het denken en daarom geef ik het graag aan u door. Benieuwd naar uw reactie.

Uit de parochie

Victor Schmidt vroeg mij in de parochiebrief zijn dank over te brengen voor de kaarten en andere blijken van belangstelling vanuit de parochie. Ze doen hem en Juus Elshove goed, juist in deze periode waarin hij wacht op een verhuizing naar een zorgappartement naast de flat waar hij nu woont.

Een hartelijk welkom voor *Scott Owen* uit Groningen, die heeft gevraagd om in onze parochie te worden ingeschreven. Met zijn (hoog-kerkelijke) Anglicaanse achtergrond voelt hij zich bij ons thuis.

Ik wens u allen – of u nu in de komende weken op vakantie gaat of thuis blijft – goede zomermaanden toe, waarin u rust en ontspanning vindt en energie opdoet voor de komende tijd.

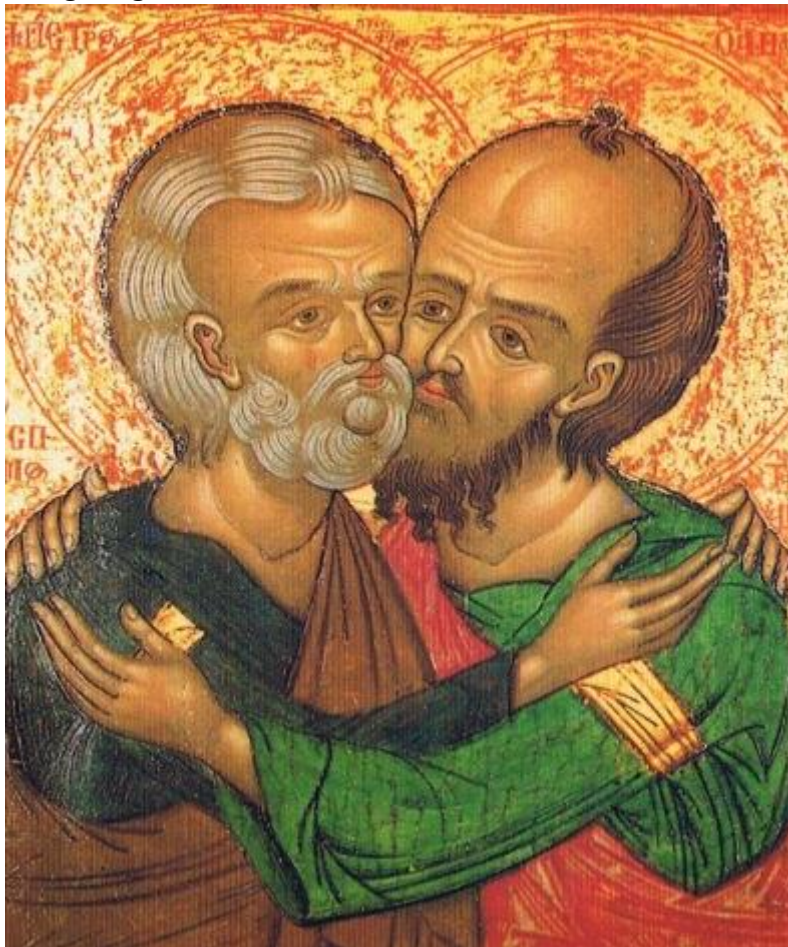
Hartelijke groet,

Wietse van der Velde, pastoor

2. Petrus en Paulus: een paar apart, dat oproept tot eenheid

Op 29 juni viert de kerk het feest van de apostelen Petrus en Paulus. In het boekje “100 heiligen in de Dom” (een uitgave van de Domkerk te Utrecht) vond ik – zoals boven al aangegeven – een tekst over deze heiligen en een gebed voor hun feestdag ontleend aan de liturgie van onze Anglicaanse zusterkerk.

Petrus en Paulus worden wel de zuilen van de kerk genoemd. Zij zijn waarschijnlijk de twee belangrijkste figuren uit de begintijd van de kerk; ieder met zijn eigen achtergrond en visie. De een beleeft als eerste van allen het geloof in Jezus als de Messias; de ander legde dit geloof aan velen uit. De een was een van de twaalf apostelen van Jezus; de ander draagt de titel apostel als "eretitel". De een richtte zich vooral tot de Joden; de ander tot de heidenen. Hun gezamenlijke gedachtenis - op 29 juni - komt voort uit de traditie die stelt dat beiden op deze datum de marteldood stierven. Het geeft echter ook aan dat zij gewaardeerd worden in hun streven naar eenheid binnen de gemeenten, met al hun verscheidenheid en vanuit hun eigen achtergrond. Zo is hun gedachtenis nog steeds van belang voor de verdeelde kerk van vandaag die nog steeds het streven naar eenheid als grote uitdaging heeft, een eenheid die rust op het gedeelde, en door deze apostelen verkondigde, geloof in Jezus Christus.

Griekse ikoon van de heilige apostelen Petrus en Paulus

Drie-Enige God,
door hun leven en hun dood
hebben Petrus en Paulus U verheerlijkt
en ons verrijkt met hun getuigenis en hun leer.
Geef dat uw kerk,
geïnspireerd en één gemaakt door uw Geest,
voor altijd op het ene fundament gegrond blijft:

Jezus Christus, onze Heer,
die met U in de eenheid van de heilige Geest
leeft en regeert in de eeuwen der eeuwen.
Amen.
(naar *Common Worship*)

3. Sacraliteit van de schepping

In een rubriek voor de even maanden van Lebuinus Kompas, het blad van de statie Twente, wordt aandacht gegeven aan hoe in kerkgemeenschappen werk gemaakt wordt van duurzaamheid en vergroening. In 2014 meldde de Lebuïnus Statie zich aan bij de beweging van Groene Kerken. De statie nam zich voor elk jaar een concrete stap te zetten. Iedere lid van de statie wordt uitgenodigd om zijn of haar ideeën hierover kenbaar te maken en iets te schrijven voor deze rubriek. Deze keer is het Ward Cortvriend, de rector van de statie, wiens bijdrage ik graag ter overweging overneem.

Lebuïnuskerk te Hengelo

Deze kerk is gevestigd in de voormalige liberaal-joodse synagoge van Hengelo. Achter het altaar ziet u de heilige arke – de aron ha-kodesj - waarin toen het gebouw als synagoge in gebruik was de Thorarollen bewaard werden, nu wordt daarin een groot exemplaar van de Bijbel en een ikoon met – als ik het goed heb – de boom van Jesse, de afstamming van Jezus uit het Joodse volk, bewaard.

Sacraliteit van de schepping

Uit de scheppingsverhalen in het begin van het boek Genesis blijkt al dat de leefwereld aan de mens geschonken is om er goed en vruchtbaar te leven. Ook wordt duidelijk, in het tweede scheppingsverhaal krachtiger dan in het eerste, dat er restricties zijn in het gebruik van die leefomgeving. De mens heeft niet het recht om zomaar alles te gebruiken en zich toe te eigenen. Ook is er met name in het eerste verhaal een onderscheid tussen wat aan de mens ten gebuike wordt gegeven en wat voor de overige schepselen bestemd is. Er is een deel waar je van af moet blijven wil je niet in

problemen komen. Daarbij is de mens een beheertaak toebedeeld, om zorg te dragen voor de tuin van God, zodat het ook een paradijselijke tuin kan blijven. Hieruit lees ik dat we terughoudend en respectvol met onze leefomgeving om dienen te gaan vanuit het besef dat wij leven in een geschonken wereld die strikt genomen niet van ons is en ook niet van ons maaksel is. En dat het een leefwereld is die we delen met velen die een onaanraakbaar geheim met elkaar gemeen hebben waar we voorzichtig mee om moeten gaan. We geloven dat Gods scheppingskracht in onze wereld aanwezig is, dat het leven als zodanig om diezelfde reden heilig is. Dat zou ik de sacraliteit van de schepping willen noemen. Dit besef van sacraliteit lijkt me van groot belang. We kunnen praten over zorg voor het ecologisch systeem en de balans daarin, regels opstellen over stikstof, fijnstof, PFAS, vliegen en autorijden, mangaanknollen, fossiele brandstoffen en plasticgebruik, en dat is goed en noodzakelijk. Maar zelf heb ik ook behoefte aan een groundbegrip waaraan ik in mijn keuzemomenten kan refereren. Met andere woorden: een overkoepelende waarde waarop ik mijn handelen kan afstemmen. En dat tref ik aan in het begrip van de sacraliteit van mijn leefomgeving in uitgebreide zin. Een diep aanvoelen van de bedoelde heiligheid van onze relaties met elkaar en met de wereld waarin wij leven. En met het sacrale kun je niet zomaar doen wat wilt, zonder die sacraliteit te verliezen en daarmee een essentiële kwaliteit uit ons bestaan in deze wereld.

4. Diocesane livestreamvieringen

Iedere zondag en op de belangrijkste feestdagen wordt voor het aartsbisdom Utrecht een livestreamuitzending om 10.00 uur vanuit de kathedrale kerk te Utrecht verzorgd. Op de landelijke website van de OKKN www.OKKN.nl kunt u de link aanklikken.

5. Hoe wij vieren

In juni 2022 zijn alle coronamaatregelen die het kerkelijk leven beperkten vervallen. In onze parochie hebben we over manier van vieren in onze parochie het volgende afgesproken:

1. Bij het uitwisselen van de vredegroet kan men elkaar met het geven van een hand, een hoofdknik of een lichte buiging “vrede” wensen.
2. De heilige communie wordt in een kring onder twee gedaanten uitgereikt. De hostie wordt door de priester uitgereikt. De kelk wordt door een assistent vastgehouden; men kan uit de kelk drinken of de hostie in de wijn dopen.

Wietse van der Velde, pastoor

6. De ‘thuiscollecte’

U kent allemaal dit zinnetje uit de afkondigingen: *“De collecte tijdens het offertorium is bestemd voor het mogelijk maken van onze vieringen”*... Onze vieringen zijn gelukkig hervat, maar nog niet iedereen durft het aan naar de kerk te komen of men is om andere redenen verhinderd de viering bij te wonen. En toch gaan de kosten gewoon door. Het Bisschoppelijk Bureau herinnerde ons, juist vanwege die doorgaande kosten, de inkomsten uit de thuiscollecten daarom niet te vergeten. Terecht natuurlijk. Verschillende parochies hebben verschillende oplossingen. Wij stellen voor om het simpel te houden. En dat is dat u gewoon af en toe een bedrag overmaakt op de bekende bankrekening van de kerk.

Rekeningnummer van de parochie is:

NL12INGB0003941884 t.n.v. Oud-Katholieke parochie v.d. H. Martinus te Groningen,
onder vermelding van ‘thuiscollecte’.

Dan weet de penningmeester Karin Bijlsma wat de bestemming is. (Bijkomend voordeel van overmaken is ook nog dat het daarmee aftrekbaar is van de belastingen).

7. Veilige kerk

De OKKN hanteert een actief beleid om een veilige kerk te waarborgen. Alle informatie hierover is te vinden op de website: <https://oudkatholiek.nl/organisatie/veilige-kerk/>

8. Agenda vieringen en overige activiteiten

Vieringen in Groningen, parochiekerk van de H. Martinus, Witte de Withstraat 2:
vieringen iedere 1^e, 3^e en 5^e zondag van de maand om 11.00 uur.

Voor de vieringen met *Kerst, de Goede Week en Pasen* en eventuele andere bijzondere vieringen: zie de agenda in de parochiebrieven voorafgaande aan die dagen.

Eerstkomende vieringen:

Zondag 30 juni, 7 en 21 juli, 4 augustus

Overige activiteiten

Zondag 21 juli, Natascha Rodenburg geeft na de viering uitleg over haar kunstproject in de kerk

Zondag 4 augustus, Sylvie Arrabito geeft na de viering uitleg over haar kunstproject in de kerk

20 augustus, 10.00 uur, Zomerprogramma in de gemeentenzaal – samen de “moeilijke, maar altijd actuele Augustinus lezen

1 september, 12.45 uur – gemeentevergadering

15 september - parochiedag in Friesland

Vieringen Grace Church (van de Anglicaanse gemeenschap):

iedere 2^e en 4^e zondag van de maand om 10.30 uur in onze kerk.

9. Contact

Oud-Katholieke parochie van St. Martinus te Groningen

deservitor (waarnemend *pastoor*):

can. drs. Wietse van der Velde,

Jan R. Stuuatstraat F8,

9663 SE Nieuwe Pekela

tel. 0597 221080/06 481 99 493

mail: pastoor@groningen.okkn.nl

secretaries:

mevr. Renée Lokman

mail: secretaris@groningen.okkn.nl

penningmeester:

mevr. Karin Bijlsma

mail: penningmeester@groningen.okkn.nl

